

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრი

ბრძანება N 2-1701

29/12/2021

ქ. თბილისი

ქობულეთის მუნიციპალიტეტში, დაბა ოჩხამურში სს „აჭარის წყლის ალიანსის“ ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობისა (N 4) და საკანალიზაციო სისტემის მოწყობასა და ექსპლუატაციაზე სკრინინგის გადაწყვეტილების შესახებ

სს „აჭარის წყლის ალიანსის“ მიერ გზშ-ის ჩატარების საჭიროების დადგენის მიზნით, საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში წარმოდგენილია ქობულეთის მუნიციპალიტეტში, დაბა ოჩხამურში ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობისა (N4) და საკანალიზაციო სისტემის მოწყობისა და ექსპლუატაციის სკრინინგის განცხადება.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, პროექტის განხორციელება დაგეგმილია ქობულეთის მუნიციპალიტეტში, დაბა ოჩხამურის ტერიტორიაზე, სახელმწიფოს (აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის) კუთვნილ, 22653 მ² ფართობის სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთზე (ს/კ: 20.37.02.012). საპროექტო ტერიტორიის GPS კოორდინატებია X-736517; Y-4638153. საპროექტო ნაკვეთს გარშემო ესაზღვრება სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთები. დოკუმენტის თანახმად, უახლოესი დასახლებული პუნქტი, ნაკვეთის საკადასტრო საზღვრიდან, დაშორებულია დაახლოებით 195 მ-ით. ქობულეთის დაცული ტერიტორიები მდებარეობს საპროექტო ტერიტორიის დასავლეთით, დაახლოებით 2 კმ-ის დაშორებით.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, პროექტის ფარგლებში გათვალისწინებულია ხელოვნური ტბორებით ფიტოგაწმენდის ტექნოლოგიის გამოყენება და ე.წ. „აშენებული ჭაობის“ (CW – Constructed Wetland) ტიპის გამწმენდი ნაგებობისა და 1410 მ სიგრძის საკანალიზაციო ქსელის მოწყობა. საკანალიზაციო ქსელის განაშენიანების ფართობი მოიცავს დასახლებული ტერიტორიის დაახლოებით 10 ჰა-ს. გამწმენდი ნაგებობისათვის გათვალისწინებულია 3 ერთნაირი ზომის (167 მ²) CW უჯრედის განთავსება, ზედაპირის საერთო ფართობით 500 მ². საპროექტო ნაგებობის სიმძლავრე იქნება 500 მოსახლის ეკვივალენტი 50. ჩამდინარე წყლების გაწმენდა გათვლილია 60 მ³/დღ კანალიზაციის სიმძლავრეზე.

სკრინინგის განცხადებაში აღნიშნულია, რომ საპროექტო ნაგებობაში ჩამდინარე წყლები გაივლის ოთხ ძირითად ეტაპს: წინასწარ გაწმენდას (მექანიკური ფილტრი); CW

უჯრედების კვების სისტემას ტუმბოების გარეშე; CW უჯრედებს (სადაც მიმდინარეობს წმენდის ძირითადი პროცესი) და ჩამდინარე წყლების გამსვლელ კამერას (ტუმბოების გარეშე).

წარმოდგენილი დოკუმენტის მიხედვით, CW უჯრედებს წინ გააჩნია გისოსებით აღჭურვილი წყლის მიმღები და კვების სტრუქტურა, სადაც თავდაპირველად ხდება წყლის წინასწარი დამუშავება (სკრინინგი), რაც გულისხმობს სამეურნეო-ფეკალური წყლებიდან მყარი მასალის განცალკევებას. კვების სტრუქტურა წარმოადგენს მარტივ, ავტომატურ სიფონურ სისტემას, რომელიც დამზადებული იქნება სამი 90°-იანი მუხლისაგან, რომლებიც ჩაისმება ფსკერის ფილაში. თითოეული მუხლი გათვალისწინებული იქნება თითო მოედნისთვის. სუნის გავრცელების შესარბილებლად, მიმღები და კვების სტრუქტურა იქნება დახურული ტიპის. გისოსების გავლის შემდგომ წყალი ხდება CW კვების საკანში, საიდანაც ხდება CW უჯრედებში წყლის გადანაწილება. სამივე CW უჯრედის კვების საერთო ციკლის ხანგრძლივობა შეადგენს 10-11 დღეს. CW უჯრედებში ჩამდინარე წყლებისგან დამაბინძურებლების მოცილებისას მიმდინარეობს ფიზიკური, ქიმიური და ბიოლოგიური გარდაქმნის პროცესები. ობიექტზე გაწმენდილი წყლები შეგროვდება გამსვლელი კამერის მეშვეობით, CW უჯრედებსა და ჩამდინარე წყლების მიმღები წყლის ობიექტს შორის არსებული მანძილის და სიმაღლის სხვაობის გათვალისწინებით. ტუმბოების მოწყობა გამსვლელ კამერასთან დაგეგმილი არ არის.

გამწმენდი ნაგებობიდან გაწმენდილი წყლის ჩაშვება გათვალისწინებულია მიწისქვეშა მილსადენის საშუალებით, ნაკვეთის სამხრეთ-დასავლეთ საზღვართან გამავალ მცირე ზომის უსახელო მდინარეში. გამწმენდი ნაგებობიდან წყალჩაშვების წერტილამდე დამორების მიახლოებითი მანძილია 50 მ, ხოლო წყალჩაშვების წერტილის კოორდინატებია: X-736495; Y-4638073.

საპროექტო საკანალიზაციო ქსელის მოწყობა დაგეგმილია გამწმენდი ნაგებობის აღმოსავლეთით. ქსელის საერთო სიგრძე იქნება 1 410 მ, საიდანაც 1 200 მ მოწყობილი იქნება 110 მმ დიამეტრის მილებით, ხოლო 210 მ - 160 მმ დიამეტრის მილებით. მილები დამზადებული იქნება პოლიპროპილენისაგან და განთავსდება 2 მეტრამდე სიღრმეზე, 1 მეტრის სიგანის თხრილში. საკანალიზაციო ქსელი თვითდინებით დაუკავშირდება საპროექტო ნაგებობას. ქსელზე მოწყობილი იქნება 62 ჭა, რომელთა დიამეტრები იქნება 300, 400, 600 და 1 000 მმ.

გამწმენდი ნაგებობის სამშენებლო სამუშაოების პირველ ეტაპზე, საინჟინრო-გეოლოგიური მონაცემების საფუძველზე, დაგეგმილია საძირკვლების მოწყობა, შემდეგ შესრულდება რკინაბეტონის სამუშაოები, რის შემდეგაც მოეწყობა CW უჯრედები. სკრინინგის განცხადების თანახმად, CW უჯრედების ფსკერზე განთავსდება გეომემბრანა და განხორციელდება მილსადენების ქსელის მონტაჟი. შემდგომ 20-60 მმ ფრაქციის მასალით მოეწყობა 25 სმ სისქის სადრენაჟო ფენა, რომელზეც განთავსდება 5-15 მმ ფრაქციის მასალის 10 სმ სისქის შუალედური ფენა. შუალედური ფენის შემდგომ მოეწყობა 2-16 მმ ფრაქციის მასალის 45 სმ სისქის ზედა ფენა, რომელზეც განხორციელდება ენდემური სახეობის ლერწმის გაშენება (9 ერთ/მ²-ზე). სამუშაოების

ბოლო ეტაპზე მოხდება ტერიტორიის დასუფთავება და განხორციელდება რეკულტივაციისა და კეთილმოწყობის სამუშაოები.

საკანალიზაციო ქსელის მოწყობის სამუშაოებისას თავდაპირველად განხორციელდება ძველი ქსელისა და ჭების დემონტაჟი და ნარჩენების გატანა, შემდგომ მოხდება საკანალიზაციო ქსელის მიღების ჩალაგება, სახლების დაერთება და სამშენებლო სამუშაოებით გამოწვეული დაზიანებების აღდგენა. სკრინინგის განცხადების მიხედვით, მიწის სამუშაოებისას ამოღებული მასალა, ვარგისიანობის შემთხვევაში, გამოყენებული იქნება თხრილების შესავსებად, ხოლო ზედმეტი მასალა განთავსებული იქნება ადგილობრივ ხელისუფლებასთან შეთანხმებით.

სკრინინგის განცხადების მიხედვით, პროექტის მასშტაბიდან გამომდინარე, არ იგეგმება მსხვილი სამშენებლო ბანაკის მოწყობა და ბეტონის კვანძის ან სხვა ტიპის სტაციონარული ობიექტების განთავსება. საპროექტო ნაკვეთის ფარგლებში განთავსდება მცირე ზომის სასაწყობე მეურნეობები. მშენებლობისათვის საჭირო ბეტონი ტერიტორიაზე შემოტანილი იქნება ბეტონმზიდი მანქანებით ან დამზადდება ადგილზე, ხელით. მშენებლობის პროცესში საჭირო ინერტული მასალების შემოტანა განხორციელდება რეგიონში არსებული კარიერებიდან და სამსხვრევ-დამხარისხებელი საწარმოებიდან. სამშენებლო სამუშაოების სავარაუდო ხანგრძლივობა შეადგენს 1 წელს. მშენებლობის ეტაპზე დასაქმდება დაახლოებით 30 ადამიანი.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, პროექტის განხორციელების ეტაპზე წყლის გამოყენება დაგეგმილია, სასმელ-სამეურნეო დანიშნულებით და საჭიროების შემთხვევაში, მშრალი და ქარიანი ამინდის პირობებში, გრუნტით დაფარული ზედაპირების მოსარწყავად. დოკუმენტის თანახმად, სამუშაო ადგილების დანამვისთვის წლის განმავლობაში დაგეგმილია დაახლოებით 50-75 მ³ წყლის გამოყენება. სასმელ-სამეურნეო დანიშნულებით მშენებლობის ეტაპზე გათვალისწინებულია წელიწადში 280 მ³, ხოლო ექსპლუატაციის ეტაპზე წელიწადში 44 მ³ წყლის მოხმარება. სასმელი წყლით მომარაგება ასევე განხორციელდება ბუტილირებული სახით. სკრინინგის განცხადების შესაბამისად, წყალმომარაგება განხორციელდება მიმდებარე დასახლებული პუნქტების წყალმომარაგების ქსელიდან. სამშენებლო მოედანზე მოწყობილი იქნება სამარაგო რეზერვუარი, რომელიც პერიოდულად შეივსება ავტოცისტერნების საშუალებით. დოკუმენტის თანახმად, გამწმენდი ნაგებობის მოწყობა-ექსპლუატაციის ეტაპზე წარმოიქმნება მხოლოდ სამეურნეო-ფეკალური ჩამდინარე წყლები. მშენებლობის ეტაპზე ჩამდინარე წყლები შეგროვდება საასენიზაციო რეზერვუარში, რომლებიც გაიწმინდება სპეც-ავტომობილის საშუალებით და ამოღებულ მასას უტილიზაცია გაუკეთდება უახლოეს საკანალიზაციო ქსელში. ხოლო ექსპლუატაციის ეტაპზე წარმოქმნილი სამეურნეო-ფეკალური ჩამდინარე წყლები დაერთებული იქნება CW უჯრედების მიმღებ კამერასთან.

სკრინინგის განცხადებაში წარმოდგენილია პროექტის განხორციელების შედეგად ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე მოსალოდნელი ზემოქმედება. მშენებლობის ეტაპზე ატმოსფერულ ჰაერზე ზემოქმედების წყაროს წარმოადგენს მშენებლობაში ჩართული ტრანსპორტი და სამშენებლო ტექნიკის ფუნქციონირება-გადაადგილება, მასალების

დატვირთვა-გადმოტვირთვა, მიწის და მცირე მოცულობის რკინაბეტონის სამუშაოები და სხვა. დაბინძურება მოსალოდნელია არაორგანული მტვრით, ასევე ადგილი ექნება წვის პროდუქტების ემისიებს.

სკრინინგის განცხადების მიხედვით, სუნის გავრცელების წყაროდ შეიძლება ჩაითვალოს CW უჯრედების წინ მოწყობილი მიმღები და კვების კამერა. დოკუმენტის თანახმად, აღნიშნული კამერა იქნება დახურული ტიპის, შესაბამისად, უსიამოვნო სუნის გავრცელება გამწმენდი ნაგებობიდან მოსალოდნელი არ იქნება. ხოლო საკანალიზაციო ქსელის ექსპლუატაციისას, ნორმალური ოპერირების პირობებში, სუნის გავრცელებას ადგილი ექნება საასენიზაციო მანქანების საშუალებით სექტიკური ავზებისა და ჭების ამოსუფთავების პროცესში, რაც, დოკუმენტის თანახმად, მოხდება იშვიათ შემთხვევებში.

საპროექტო გამწმენდი ნაგებობის მშენებლობის პერიოდში ადგილი ექნება ხმაურისა და ვიბრაციის გავრცელებით გამოწვეულ ზემოქმედებას. წარმოდგენილი დოკუმენტის თანახმად, ხმაურისა და ვიბრაციის გავრცელება უკავშირდება მიწის და სამშენებლო სამუშაოებს, სატრანსპორტო ოპერაციებს და საკანალიზაციო ქსელის ძველი ინფრასტრუქტურის დემონტაჟს. სკრინინგის განცხადების მიხედვით, ხმაურის შემცირების მიზნით გათვალისწინებულია სხვადასხვა შემარბილებელი ღონისძიებების გატარება, ამასთან, ხმაურის წყაროები იქნება დროებითი ხასიათის. რაც შეეხება ექსპლუატაციის ეტაპს, სკრინინგის განცხადების თანახმად, მიმღებ და გამსვლელ კამერებში ტუმბოების დამონტაჟება დაგეგმილი არ არის, შესაბამისად ექსპლუატაციის ეტაპზე ხმაურის გამომწვევი მუდმივი წყაროები არ იარსებებს.

პროექტის მომზადების ეტაპზე განხორციელდა საპროექტო ტერიტორიის მიმდებარე არეალის ბოტანიკური და ზოოლოგიური კვლევები. დოკუმენტის თანახმად, გამწმენდი ნაგებობისა და კანალიზაციის მოწყობა და ექსპლუატაცია ბიომრავალფეროვნებაზე მნიშვნელოვან ზემოქმედებასთან დაკავშირებული არ იქნება.

პროექტის განხორციელებისას ნარჩენების წარმოქმნა მოსალოდნელია როგორც მშენებლობის, ისე - ექსპლუატაციის ეტაპზე. სკრინინგის განცხადების მიხედვით, სამშენებლო სამუშაოების პერიოდში მოსალოდნელია სახიფათო, არასახიფათო და სამშენებლო ნარჩენების წარმოქმნა. CW უჯრედების მოწყობისას მოსალოდნელია დაახლოებით 500 მ³, ხოლო საკანალიზაციო ქსელის მოწყობისას დაახლოებით 2 800 მ³ გრუნტის ამოღება. დოკუმენტის თანახმად, გამწმენდის ტერიტორიაზე ამოღებული გრუნტის ძირითადი ნაწილი გამოყენებული იქნება პროექტის მიზნებისთვის (ტერიტორიის ნიველირება, უჯრების გვერდების ამალღება და სხვ.), საკანალიზაციო ქსელის მოწყობისას ამოღებული გრუნტი დროებით განთავსდება თხრილების გასწვრივ, ხოლო შემდგომ მისი დიდი ნაწილი გამოყენებული იქნება უკუყრილების სახით. დარჩენილი გრუნტი გატანილი იქნება რეგიონში არსებულ სამშენებლო ნარჩენების ნაგავსაყრელზე, სადაც ასევე განხორციელდება ძველი საკანალიზაციო ინფრასტრუქტურის დემონტაჟისას წარმოქმნილი ნარჩენების გატანა. საყოფაცხოვრებო ნარჩენები გატანილი იქნება მუნიციპალურ ნაგავსაყრელზე, ხოლო სახიფათო ნარჩენები გადაეცემა შესაბამისი ნებართვის მქონე კომპანიას. გამწმენდი ნაგებობის სამშენებლო მოედანზე მოეწყობა შესაბამისი სათავსო ნარჩენების ორგანიზებული შეგროვებისთვის.

სათავსოში დაიდგმება მარკირებული კონტეინერები სახიფათო და არასახიფათო ნარჩენებისთვის.

ექსპლუატაციის ეტაპზე ნარჩენები წარმოიქმნება ჩამდინარე წყლების მიმღებ კამერაში და გაწმენდის პროცესიდან. წარმოდგენილ დოკუმენტაციაში აღნიშნულია, რომ წლის განმავლობაში გამწმენდ ნაგებობაში მოსალოდნელია 10 მ³ ლამის წარმოქმნა. სკრინინგის განცხადების თანახმად, გამწმენდი ნაგებობის მცირე წარმადობიდან და წარმოქმნილი ლამის მცირე მოცულობიდან გამომდინარე, ლამის მუდმივი მართვის საჭიროება არ არსებობს და საპროექტო ნაგებობისათვის ინდივიდუალური სალამე მოედნის მოწყობა არ იგეგმება, წარმოქმნილი ლამი გატანილი იქნება შესაბამისი ნებართვის მქონე სალამე მოედანზე. დოკუმენტში აგრეთვე აღნიშნულია, რომ წყლის წმენდის პროცესში წარმოქმნილი ლამი წარმოადგენს კომპოსტს და მისი გამოყენება ასევე შესაძლებელია სასუქის სახით. სკრინინგის განცხადებაში გაურკვეველია „ფეკალური ლამის“ სტატუსი და არ არის დაზუსტებული მისი შემდგომი მართვის ღონისძიებები, რაც საჭიროებს სათანადო შეფასებასა და დასაბუთებას.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, ვინაიდან, საპროექტო გამწმენდი ნაგებობის განთავსება დაგეგმილია თბილი კლიმატის მქონე რეგიონში, CW უჯრედების გაყინვისა და გამწმენდში ბიოლოგიური რეაქციების შენელების ალბათობა მინიმალურია. ამასთან, დოკუმენტში აღნიშნულია, რომ გამწმენდის სარკის ზედაპირის ფართობის სიმცირიდან გამომდინარე, მიკროკლიმატის ცვლილების რისკები მინიმალურია. თუმცა დოკუმენტში წარმოდგენილი არ არის გამწმენდის სხვადასხვა კლიმატურ/ტემპერატურულ რეჟიმზე ფუნქციონირების მაჩვენებლები.

ვინაიდან, პროექტში განხილული ჩამდინარე წყლის გაწმენდის ტექნოლოგია (ფიტო გაწმენდა ხელოვნური ტბორების გამოყენებით) საქართველოში ამ ეტაპზე არ გამოიყენება, საჭიროა დაგეგმილი საქმიანობის დეტალურად შესწავლა და შეფასება. ამასთან, საჭიროა წარმოდგენილ იქნეს ჩამდინარე საკანალიზაციო წყლების სრული ბიოლოგიური გაწმენდის მაჩვენებლების სათანადო დასაბუთება.

„გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-7 მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, სკრინინგის განცხადება განთავსდა სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და ქობულეთის მუნიციპალიტეტის მერიის საინფორმაციო დაფაზე. საზოგადოების მხრიდან აღნიშნულ საქმიანობასთან დაკავშირებით წერილობითი შენიშვნები და მოსაზრებები სამინისტროში არ ყოფილა წარმოდგენილი.

დაგეგმილი საქმიანობის სპეციფიკის გათვალისწინებით, ასევე, სკრინინგის განცხადების შესწავლისა და მოსალოდნელი ზემოქმედების ანალიზის შედეგად დადგინდა, რომ საწარმოს ექსპლუატაციამ შესაძლოა მნიშვნელოვანი ზემოქმედება მოახდინოს გარემოს სხვადასხვა კომპონენტებზე, რაც საჭიროებს დამატებით შესწავლას და შეფასებას.

ზემოაღნიშნული კრიტერიუმების გათვალისწინებით, „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-7 მუხლის მე-6 ნაწილის, ამავე კოდექსის II დანართის მე-9 პუნქტის 9.6 ქვეპუნქტისა და მე-10 პუნქტის 10.6 ქვეპუნქტის საფუძველზე,

ვბრძანებ:

1. მიღებულ იქნეს სკრინინგის გადაწყვეტილება, რომ ქობულეთის მუნიციპალიტეტში სს „აჭარის წყლის ალიანსის“ ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობისა (N4) და საკანალიზაციო სისტემის მოწყობა და ექსპლუატაცია დაექვემდებაროს გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას;
2. სს „აჭარის წყლის ალიანსი“ ვალდებულია „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-8 მუხლის შესაბამისად უზრუნველყოს სკოპინგის პროცედურის გავლა;
3. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს სს „აჭარის წყლის ალიანსს“;
4. ბრძანება ძალაში შევიდეს სს „აჭარის წყლის ალიანსის“ მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
5. სკრინინგის გადაწყვეტილების გაცემიდან 5 დღის ვადაში აღნიშნული გადაწყვეტილება განთავსდეს სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და ქობულეთის მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელი ან/და წარმომადგენლობითი ორგანოს საინფორმაციო დაგაზე;
6. ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

გიორგი ხანიშვილი

მინისტრის მოვალეობის შემსრულებელი

